

Qazax Teatrının yeni həyatı

Bu gün ölkəmizdə əyalət teatrlarının peşəkar səviyyəsi və funksionallığı deməyə əsas verir ki, zəngin ənənəsi olan milli səhnə sənəti öz dinamikasını qoruyub saxlamaqla, həm insanların mədəni zövqünün inkişafına, həm də onların asudə vaxtının səmərəli keçməsinə xidmət edir.

Bu baxımdan Qazax Dövlət Dram Teatrının məhsuldar fəaliyyətini də qeyd etmək olar. “Ədəbiyyat və incəsənət” portalında bu sənət məbədinə bəhs edən həmkarımız Könül xanım xatırladır ki, ilk dəfə 1938-ci ildə Qazaxda kolxoz-sovxo teatrı yaradılıb, 1943-cü ildə dram teatrına çevrilib və ona Səməd Vurğunun adı verilib. Dövlət Dram Teatrı kimi 1949-cu ilə kimi fəaliyyət göstərmiş. O dövrdə teatrın repertuarında, əsasən, Azərbaycan və dünya klassiklərinin əsərləri, həmçinin müasir ədəbiyyat nümunələri yer alırdı. Teatrda məşhur isimlər – Gürcüstan Respublikasının Xalq artisti İbrahim İsfahanlı, Azərbaycan Respublikasının xalq artistləri Muxtar Avşarov, Solmaz Orlinkaya, Barat Şəkinskaya, əməkdar artistlər Əliheydr Həsənzadə, Rüşxarə Ağayeva, rejissorlar Məcid Zeynalov və başqaları fəaliyyət göstərmişlər.

Təəssüf ki, 1949-cu ildə Mərkəzi Komitə əyalət teatrlarını qeyri-rentabelli hesab edərək onların, o cümlədən də Qazax Dram Teatrının fəaliyyətinə xitam verib. Əslində isə bu yanlış addım sırf antimillilik xarakteri daşıyıb, çünki cəmi 15 kilometr məsafədə Ermənistanın əyalət teatri – İcevan Teatrı fəaliyyətini davam etdirməkdə idi. 11 illik “antrakt”dan sonra Qazax teatri yenidən, amma bu dəfə xalq teatri kimi fəaliyyətini davam etdirib. Nəhayət, 1988-ci ildə yenidən dövlət teatri statusu alıb və Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin “Dar ağacı” tarixi faciəsi ilə ilk tamaşasını göstərmiş.

Həmkarımız yazır ki, ötən illər ərzində teatrda 70-dən artıq əsərə quruluş verilib, teatr respublikada keçirilən fes-

tivallarda dəfələrlə iştirak edib. Müxtəlif illərdə teatrda Respublikanın xalq artistləri Zülfıqar Abbasov, Tariyel Qasımov, Rafiq Əliyev, Vaqif Şərifov, əməkdar artistlər Vidadi Əliyev, Münəvvər Əliyeva fəaliyyət göstərmişlər. Teatr rus, alman, bolqar, türk, tacik dramaturgiyasına müntəzəm müraciət edib, klassik və müasir Azərbaycan dramaturgiyası isə teatrın repertuarının əsasını təşkil edib. Qazax teatri müxtəlif illərdə Gürcüstanın azərbaycanlılar yaşayan rayonlarında qastrol səfərlərində olub. I Qarabağ müharibəsi dövründə Ağdərə və Tərtərdə əsgərlər qarşısında çıxışlar edib. Teatr Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Teatr Xadimləri İttifaqının keçirdiyi müxtəlif festivalların iştirakçısı olub.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin sərəncamı ilə milli teatr ənənələrinin qorunub saxlanması və dövrün tələblərinə uyğun inkişafı ilə bağlı tədbirlərin davam etdirilməsi məqsədilə 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan Prezidentin ehtiyat fondundan Qazax Dövlət Dram Teatrına 100 min manat vəsait ayrılıb. Bu tarixi sərəncamdan sonra teatrın yerləşdiyi inzibati bina yenidən qurularaq müasir avadanlıqla təchiz olunub.

Teatrın direktoru Saqif İskəndərov, baş rejissoru Əməkdar artist Musa Eyyubovdur. Bu gün Qazax teatrında repertuar siyasətinin təşkili və həyata keçirilməsində bədii şura üzvlərinin fikirləri əsas götürülür, daha aktual və müasir dövrümüzə səsleşən pyeslər

təqdim edilir.

2023-də Əməkdar artist Xəzər Gəncəlinin quruluşunda Əməkdar incəsənət xadimi Ağalar İdrisoğlunun ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətilə qələmə aldığı “İnan mənə” əsəri də uğurlu səhnə həllini tapıb. Bu tamaşa ötən ilin payızında Teatr Xadimləri İttifaqında, eləcə də dəfələrlə Gəncəbasar bölgəsində göstərilib və anlaşıqla keçib.

Bir neçə gün öncə teatrda türkiyəli dramaturq Tuncər Cücənoğlunun “Dosya” əsəri əsasında hazırlanan eyniadlı tamaşasının premyerası uğurla keçib. Rolları Əməkdar artist Hacı Hacıyev, aktyorlar Sərdar Rüstəm, Xanım Məmmədova, Aytac Cəfərova, Mələhet Vəliyeva, Zəmanə Dərviş, Yusif Qoca, Nəsimi Aşpazov, Xaqan Qurbanov və Aydın Orucov və Məmməd Hacıyev ifa ediblər.

Teatrda illik repertuar planından kənar olaraq uşaqlar üçün İsgəndər Coşqunun “Ana laylası” pyesi əsasında eyniadlı tamaşa hazırlanır. Səhnə işi fevralın sonunda balaca tamaşaçıların ixtiyarına veriləcək. Cari mövsüm üçün isə plan üzrə 4 əsər repertuara daxil edilib. Bunlar Əli Əmirlinin “Onun iki qabırğası” komediyası, Braziliya yazıçı-dramaturqu Gilyerme Fiqeyredunun “Ezop”, türkiyəli dramaturq Turqut Özakmanın “Adət”, gənc yazıçı Jalə İsmayılın “Ametis bəy və Apetit xanım” əsərləridir.

Ə.DOSTƏLİ
XQ

Xalq qəzeti. - 2024.- 30 yanvar, № 19.- S.10.